

Funktioner matematik E, tidskrift 156, 110115

a) $\frac{x^2(x-3)}{x-2} < 0 \Leftrightarrow \frac{x-3}{x-2} < 0 \Leftrightarrow \begin{array}{|c|c|c|} \hline x & < 3 \\ \hline x-2 & = 0 + & \\ \hline x-3 & = -0 + & \\ \hline x-3/x-2 & + & -0 + \\ \hline \end{array} \Leftrightarrow 2 < x < 3$

b) $\left(\begin{array}{|c|c|c|} \hline 1 & 1 & 2 \\ \hline 2 & 1 & 3 \\ \hline 2 & 3 & 5 \\ \hline \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{|c|c|c|} \hline 1 & 1 & 2 \\ \hline 0 & 1 & 1 \\ \hline 0 & 1 & 1 \\ \hline \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{|c|c|c|} \hline 1 & 1 & 2 \\ \hline 0 & 1 & 0 \\ \hline 0 & 0 & 1 \\ \hline \end{array} \right) \Rightarrow$ linjär lösning, ty sista rader är 0=0x+0y+0z=1
 $\left(\begin{array}{|c|c|c|} \hline 1 & 1 & 2 \\ \hline 0 & 1 & 0 \\ \hline 0 & 0 & 1 \\ \hline \end{array} \right) \Rightarrow x_1, x_2 = 1 \pm i$

Lösning $z^2 = x_{1,2}$ genom enhetssiffer $z = re^{i\theta} \Rightarrow r^2 e^{i2\theta} = z^2 = 1 \pm i = \sqrt{2} e^{\pm \frac{i\pi}{4}}$

$\Rightarrow r^2 = \sqrt{2}, 2\theta = \pm \frac{\pi}{4} + n\pi \Rightarrow r = 2^{\frac{n}{4}}, \theta = \pm \frac{\pi}{8} + \frac{n\pi}{2} \Rightarrow z = 2^{\frac{n}{4}} e^{(\pm \frac{\pi}{8} + \frac{n\pi}{2})} \quad n=0,1$

c) $f^{-1}(f(x)) = x \Rightarrow (f')'(f(x)) f'(x) = 1 \Rightarrow (f^{-1})'(f(x)) = 1/f'(x)$ Nu gäller $C^4 = e^{x^4} = e^{f(x)}$
 (om $x > 0 \Rightarrow x = 2$) Vidare $f'(x) = 2x e^{x^2} \Rightarrow f'(2) = 4e^4 \therefore (f^{-1})'(e^4) = 1/4e^4$

d) a) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x(1+\frac{1}{x})}{x(1-\frac{1}{x})} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1+\frac{1}{x}}{1-\frac{1}{x}} = -\frac{1+0}{1+0} = -1 \quad (\text{d}) \quad \lim_{x \rightarrow 0} x^{-\ln x} = \lim_{x \rightarrow 0} e^{\ln x^{-\ln x}} =$

$\lim_{x \rightarrow 0} e^{\frac{(-\ln x)^2}{x}} = 0 \quad (\text{d}) \quad \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin \pi x}{x} = \frac{0}{0} = (\text{d}) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\pi \cos \pi x}{1} = -\pi$

2) f) Parameterisering av cirkelsurkretens motrums ges med $a \neq 0$ av $C(t) = (\cos at, \sin at) =$
 som är punktens läge vid tiden t; $C'(t) = (-a\sin at, a\cos at) \Rightarrow \rho = |C'(t)| =$

$= \sqrt{(-a\sin at)^2 + (a\cos at)^2} = \sqrt{a^2 \cdot 1^2} = |a| = a \quad \therefore C(t) = (\cos 2t, \sin 2t)$ Låt $d(t) = \text{avståndet}$
 mellan punkten läge och punkten $(1,0) = |C(t) - (1,0)| = \sqrt{(\cos 2t - 1)^2 + (\sin 2t - 0)^2} =$

$= \sqrt{\cos^2 2t - 2\cos 2t + 1 + \sin^2 2t} = \sqrt{2} \sqrt{1 - \cos(2t)} \Rightarrow d(t) = \sqrt{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{1 - \cos(2t)}}$

$= \frac{\sqrt{2} \sin(2t)}{\sqrt{1 - \cos(2t)}} \Rightarrow d\left(\frac{\pi}{8}\right) = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}\right) \text{ och } d'\left(\frac{\pi}{8}\right) = \sqrt{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{1}{2}}} = \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{1}{2}}} =$

3) a) $\vec{AB} = \vec{OB} - \vec{OA} = (2, 3, 1) - (1, 1, 1) = (1, 2, 0), \vec{AC} = \vec{OC} - \vec{OA} = (2, 3, 1) - (1, 1, 1) = (1, 2, 0)$
 $\vec{AB} \times \vec{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 2 & 0 \\ 1 & 2 & 0 \end{vmatrix} = 1 \vec{i} - 1 \vec{j} = \vec{i} - \vec{j} = \vec{i}$

$\Rightarrow \text{planets ekv. } D = 2(x-1) - (y-1) - 4(z-1) \Leftrightarrow \frac{2x-y-4z}{\sqrt{1+1+1}} = -3 \quad | \cdot \sqrt{3} \quad | \cdot 201$

b) $d = \text{avståndet} = |\text{Proj}_{\vec{n}} \vec{OD}| = \left| \left(\vec{OD} \cdot \frac{\vec{n}}{|\vec{n}|} \right) \frac{\vec{n}}{|\vec{n}|} \right| = \frac{|\vec{OD} \cdot \vec{n}|}{|\vec{n}|} = \frac{|-1-4|}{\sqrt{21}} = \frac{5}{\sqrt{21}} \text{ där}$

$\vec{n} = \text{planets normal } P_0 = \vec{t} \cdot \text{ex} = (-1, 1, 0) \text{ är en punkt i planet} \Rightarrow \vec{P_0D} = (0, 1, 1)$

c) Linjen genom punkten D har riktningsvektorn $\vec{DB} = (1, -1, 1) \Rightarrow$ linjens parameter ekv är
 $(x, y, z) = (0, 1, 2) + t(1, -1, 1)$ Skrämtning mot planeten då $0 = 2(t) - (1-t) - 4(2+t) + 3 =$

$= -t - 6 \Leftrightarrow t = -6$ Skrämtspunkt: $(0, 1, 2) - 6(1, -1, 1) = (-6, 7, -4)$

3) a) Extremvärdene finns bland värdena sitt utvärderade värde för hela punkten

b) $D_f = \{x > 0\} \quad f'(x) = \frac{\frac{1}{x} \cdot x - \ln x}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2} \quad | \cdot 0^0 \quad \text{så } f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = e$

x	1/2	e	10
f'	+ 0 -		
f	-8/e \rightarrow 4e \rightarrow $\frac{1}{10}$		

$\Rightarrow \max_{[1/2, 10]} f(x) = 1/e, \min_{[1/2, 10]} f(x) = -2/e$